

Luisteren naar een hoofdtelefoon is iets wat ik zelden doe. Het veroorzaakt me te veel luistermoeheid, alhoewel ik erbij moet zeggen dat ik ook nooit de moeite genomen heb eens een echte goede hoofdtelefoon aan te schaffen; ik doe het nog steeds met de AKG K-50, die voor de zeldzame keer dat hij gebruikt wordt meer dan goed genoeg is.

Armand van Ommeren

Nee, dan luister ik liever naar luidsprekers op een zacht pitje, het doet mij in elk geval natuurlijker aan.

Afgezien van de puur technische prestatie lijkt me dit enigszins voor de hand te liggen, zeker als we kijken hoe het geluid in beide gevallen het oor bereikt.

Luisterend naar luidsprekers of naar de werkelijkheid, het geluid komt uit elk denkbare richting op ons af. Van voren, van achteren, van boven etc. etc. Of dit nu gebeurt door directe straling of door reflecties doet niet ter zake. Feit is dat de oorschelp een grote rol speelt en er zorg voor draagt dat het geluid in de gehoorgang terecht komt.

Bij het luisteren met een hoofdtelefoon ligt dat anders. Het geluid wordt a.h.w. 'elektrisch ingespoten', waarbij de functie van de oorschelp vervalt. Het gevolg is dat b.v. beweging van het hoofd geen verandering van het geluidsbeeld ten gevolge heeft, hetgeen anders wel het geval is. Een ander effect is dat het schijnt alsof het hele Concertgebouw orkest in uw hoofd heeft plaatsgenomen, om van Shirley Bassey nog maar te zwijgen...

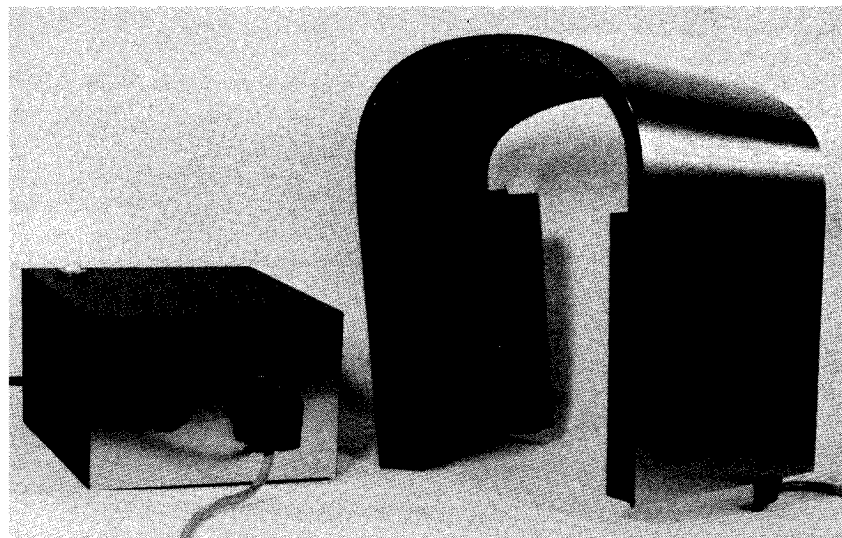
Een tijd lang kan het overdreven stereoeffect - zo komt het tenminste op mij af - imponeren, maar op de lange duur is het toch knap vermoeiend. Bij de Jecklin Float liggen de zaken enigszins anders. Een aantal lezers zal het door mij zojuist als vermoeiend en hinderlijk omschreven effect van de meeste hoofdtelefoons misschien positief waarderen en dat is uiteraard hun goed recht. Die lezers echter moeten maar nooit aan de Jecklin Float beginnen, want die mist dat effect groten-deels.

Mede doordat de weergevers los van het oor en onder een kleine hoek zijn geplaatst, blijft de functie van de oorschelp zo veel mogelijk behouden, waardoor de Float het typische hoofdtelefoon-effect mist. Luisteren naar deze 'hoofdtelefoon' lijkt veel op luisteren naar luidsprekers, maar dan wel luidsprekers van de hoogste

DE JECKLIN FLOAT

Draagbare elektrostatische muziekweergever

Op het eerste gezicht een vreemde naam voor wat men normaal een hoofdtelefoon noemt. Bij nadere beschouwing echter een bijzonder goede omschrijving van deze ietwat excentrieke muziekmaker.

klasse. In feite kan ik het klankbeeld van de Float niet beter omschrijven dan door te stellen dat de weergave bijzonder veel wegheeft van die van twee Quad ESL's! Het klankbeeld is open, gaaf en bijzonder rustig, juist als dat van de Quad. Luistermoeheid doet zich niet voor.

De reeds genoemde excentrieke vormgeving, welke ook zeker zijn charme heeft, is een uitvloeisel van de toegepaste techniek. Het is het logisch gevolg van de opzet waarbij de weergevers los van de oren blijven.

Een ander gevolg van de constructie is dat geluiden in de omgeving niet aan de luisteraar voorbijgaan. Tevens kan iemand in de directe nabijheid van de luisteraar iets waarnemen van hetgeen beluisterd wordt. Hoewel ik mij kan voorstellen dat dit in bepaalde gevallen een nadeel is, kan het ook een voordeel zijn. In de meeste gevallen zult u met de

Jecklin Float op, of liever, áán het hoofd de voordeurbel of de telefoon kunnen horen. Tevens kan, mits op niet al te luid niveau gespeeld wordt, in zekere mate met een mede-luisteraar over de muziek worden gepraat.

Karakteristieken opnemen van hoofdtelefoons (en luidsprekers) is een moeilijke zaak, waar ik bovendien de faciliteiten niet voor heb.

Maar eerlijk gezegd heb ik daar maar zeer weinig behoefte aan, om niet te zeggen helemaal geen.

Meet men b.v. een rechte frequentie-karakteristiek aan het oor, dan is het wel duidelijk dat de desbetreffende hoofdtelefoon een teveel aan hoog afgeeft, net als een luidspreker welke op een afstand van ca. 3 meter gemeten nog een curve laat zien. Ook muziekinstrumenten vertonen een hoogafval naarmate men zich ervan verwijdert.

Weergave

Grote, complexe koor- en orkestwerken worden uitstekend weergegeven en zijn stem voor stem te volgen, ook bij de zwaarste tutti. (Strawinsky - Sacre; Prokofjev - Romeo & Julia; Haydn - Schöpfung; Bach - Magnificat) Stemmen klinken van hoog tot laag natuurgetrouw, en dat is een van de moeilijkste dingen! (Diskau - Ameling)

Piano-weergave is zeer realistisch; de klep staat werkelijk open! (Chopin, Pollini; Beethoven; Curzon; Debussy; Michelangeli)

De Float heeft één ding op de Quad ESL vóór: De Float is in staat het voor elke willekeurige muziek (of spraak) benodigde geluidsniveau (= sterkte) te leveren, of te overtreffen. Iets waarin de Quad ESL niet altijd slaagt. Bij bepaalde soorten muziek en afhankelijk van de afmetingen van de kamer zou men meer volume wensen.

Afgezien van dit punt zouden de ESL en de Float met elkaar verward kunnen worden, hoewel *beider* vormgeving er borg voor staat dat dit *niet* gebeurt.

Grote indruk maakte de Jecklin Float ('Jecklin' is de naam van de ontwerper, Float de naam van de hoofdtelefoon) doordat ook op luid tot zeer luid niveau het laag helemaal 'bij' bleef. Dit komt tot uiting bij vrijwel alle platen die men draait. Vooral opvallend waren hier: Oscar Peterson, Leonhardt (orgel Waalse kerk), Sonates voor strijkers van Rossini en diverse piano-opnamen.

Hier vindt men ook de oorzaak van het sprookje dat de Quad ESL geen laag zou geven. Er wordt dan op een zodanig (te) hoog niveau afgespeeld dat de oppervlakte van de laagweergevers te klein wordt ten opzichte van de treble-unit; 'gas terug nemen' herstelt het evenwicht. Bij deze hoofdtelefoon ligt de verhouding tussen aan te stoten hoeveelheid lucht of sigarenrook en oppervlakte van het membraan dan ook veel gunstiger dan bij de ESL.

Uiteindelijk valt natuurlijk ook de Jecklin Float te overstralen, maar dit gebeurt bij een dusdanig volume, dat een bezoek aan het trommelvliezenwinkeltje vereist is.

Samenvatting

Ik blijf zekere bezwaren houden tegen hoofdtelefoons in het algemeen. Stapt men echter over bepaalde bezwaren heen, of wil men op een goedkope manier twee, draagbare, elektrostaten in huis hebben, dan is deze hoofdtelefoon

geén aanwinst in zijn klasse maar een klasse op zichzelf.

Mijn conclusie is dan ook duidelijk: Van nu af aan deel ik de Jecklin Float niet meer in onder de hoofdtelefoons maar in de categorie 'draagbare elektrostatische muziekweergevers'.

Technische gegevens:

Telefoon:

Systeem condensatorluidspreker met constante lading.

Opbouw:

membraan 85 x 95 mm, luchtdicht gesloten

Frequentiegebied:

recht van 30-18.000 Hz IN OPEN VELD

Geluidssterkte:

106 dB aan het oor bij 9 V (= 10 W aan 8 ohm)

Materiaal:

gemetalliseerd acrylglas, bekleed met schuimstof

Gewicht:

telefoon 625 gram totaal met voedingsapparaat 3,1 kg.

Kabellengte:

tot voedingsapp. 3 meter

Voeding:

Funcities:

Omschakelaar voor luidspreker/h hoofdtelefoon

Opwekking der constante lading

Aanpassingstrafo 1:36

Verbruik:

0,44 VA, te verwaarlozen

Voorspanning:

1500 V bij 0,002 mA; aanrakingsveilig

Aansluitwijze:

tussen luidsprekers en 8 ohm uitgang versterker

Belastbaarheid:

25 V, komt overeen met 75 W aan 8 ohm

Aansluitingen:

1. twee hoofdtelefoons op één kastje
2. twee versterkeringen, afhankelijk
• van vermogensafgifte
3. netvoeding 220 V.

Importeur: TransTec b.v., Schiedamsevest 67, Rotterdam.

Tel.: 010 - 14 70 55

CANTON discostat

.....eindelijk eens een nieuw idee voor platenreinigers!

Aanvankelijk had ik aan het verschijnen van deze platenreiniger op de Nederlandse markt geen aandacht willen besteden, domweg omdat er al genoeg varianten van de 'Wattsborstel' zijn. Een aantal jaren was de Engelse firma Cecil E. Watts de enige die een meelopende platenborstel op de markt bracht. Na verloop van tijd werd dit zeer succesvolle 'stofarmpje' door velen geïmiteerd, maar het ging nooit om een wezenlijk andere opzet.

In het geval van de Canton 'Discostat' ligt het anders.

Canton gaat er van uit dat een groot gedeelte van de storende bijgeluiden bij het afspelen van platen veroorzaakt wordt door statische lading.

Hiervan uitgaande werd geconstateerd dat geen enkele droge platenborstel deze statische lading afdoende bestreed. Platenreinigers welke met vloeistof werken elimineren het probleem weliswaar, maar dat heeft dan weer het nadeel dat éénmaal nat, altijd nat betekent, bovendien is het, als men veel platen draait, een dure liefhebberij.

Het ziet er naar uit dat Cantons oplossing zo ongeveer het ei van Columbus is.

De discostat is in alle opzichten een normale meelopende platenreiniger, met dit verschil dat het borsteltje van fijn litze draad is gemaakt. De diameter is zo gekozen dat de draadjes niet op de bodem van de groef komen maar juist bovenin de groef blijven. Via de arm, met instelbaar contragewicht en de voet, wordt de opgepikte lading d.m.v. een draadje afgevoerd naar de aardleiding van de wandcontactdoos of een daartoe geschikt grote metaal massa, b.v. de centrale verwar ming.

Daarnaast werkt de 'Discostat' natuurlijk ook nog als een 'gewone' platenborstel. Vrijwel alle platenkopers zijn bekend met